

Paradigme de bibliografiere a patrimoniului științific universitar

Elena SCURTU, șef serviciu

Maria FOTESCU, bibliograf principal BȘ a US *Alecu Russo*

Mai multe publicații și comunicări de specialitate editate anterior reprezintă unul din cele mai interesante și necesare aspecte de informare și documentare a cititorilor, cel de bibliografiere a patrimoniului științific de la instituțiile superioare de învățământ și de elaborare în continuare a bibliografiilor. Accentul în publicațiile de acest fel este pus pe rezultatul activității de bibliografiere. Un spațiu larg în bibliografii este rezervat descrierii conținutului și formei, obiectivelor, finalității bibliografiilor și, din păcate, este neglijat efortul celor care au contribuit nemijlocit la apariția lucrării.

În această intervenție, ne propunem să expunem etapele, situațiile ce anticipă încheierea cercetării bibliografice, cristalizate în procesul de bibliografiere a patrimoniului științific al Universității de Stat *Alecu Russo*.

Activitatea de elaborare a bibliografiilor pornește de la întocmirea unui concept în care sînt indicate, de regulă, persoanele ce vor contribui la elaborare, obiectivele, sursele de inspirație, structurarea conținutului în capitole, secțiuni etc., tehnicile de cercetare, limitele cronologice, indexurile auxiliare, colaborarea eventuală cu alte instituții și servicii. Cel mai important aspect

În cercetarea bibliografică este cel de colectare a informațiilor despre publicațiile științifice ale universitarilor. Activitatea propriu - zisă de bibliografiere a patrimoniului științific universitar a început încă în anii 60 ai secolului XX prin depozitarea informației într-un fișier special *Lucrările profesorilor IPSB*, care au constituit, ulterior, suportul esențial în elaborarea a 3 fascicule *Contribuții științifice ale universitarilor bălțeni* (1945 - 1969; 1970 - 1980; 1980 - 1990).

Sursele de obținere a informației de ultimă oră despre lucrările profesorilor sînt:

- . bibliografiile curente: firește, primează Bibliografia Națională a R. Moldova (oricum, se știe, cele mai multe lucrări văd lumina tiparului la noi în republică);
- . Catalogul electronic al Bibliotecii Științifice a Universității *Alecu Russo*, completat permanent cu informații despre publicațiile recente ale profesorilor, operație realizată după prelucrarea documentelor intrate în bibliotecă și validate prin Fișierul de autoritate *Personalități Bălți*. Fișierul cuprinde și alte informații valoroase și utile pentru proiectarea unor viitoare biobibliografii, dicționare biografice (Biblioteca a elaborat pînă în prezent 14 biobibliografii și un dicționar biobibliografic), precum și următoarele destinații: anul și locul nașterii, cetățenia, domeniu de afirmare, funcția, activitate didactică și științifică, colaborare la publicațiile de specialitate. El are o aplicare evidentă în deservirea cititorilor: selectarea tematică a literaturii, elaborarea bibliografiilor personale;
- . profesorii care pun la dispoziție, pentru a fi „inventariate”, volumele în care au apărut comunicările lor științifice desfășurate în alte țări, volume din bibliotecile personale. Informația se pune pe calculator cu indicare la arhivă (A).

În cazul solicitărilor speciale ale cititorilor, unele publicații ale profesorilor, de asemenea absente în colecția Bibliotecii, sînt xeroxate, copertate și introduse în fond, altele sînt scanate integral pentru biblioteca digitală.

În consecință, documentele primare cu publicațiile profesorilor sînt puse la dispoziția cititorului pentru a fi utilizate cu preponderență în activitatea științifică. Pentru operativitatea deservirii, în Bibliotecă funcționează un fond special, intitulat *Universitaria*.

O problemă nesoluționată, deocamdată (deși s-au făcut mai multe tentative), este cea de completare exhaustivă a patrimoniului științific universitar.

Acțiuni aplicate pentru soluționarea acestor chestiuni dificile:

- înregistrarea de către profesori a publicațiilor științifice apărute la Serviciul Documentare și Informare Bibliografică, conform dispoziției rectorului, aprobată și de Senatul Universității;
- colaborarea cu Secția Științe (această subdiviziune deține informația anuală despre publicații);
- colaborarea cu șefii de catedre (asistarea la ședințele de catedră la care se pune în discuție problema publicațiilor științifice ale titularilor).

Varianta cea mai reușită ar putea fi înregistrarea curentă a lucrărilor în baza de date a catedrei (catedrele trebuie să dețină informații la zi despre participarea profesorilor la simpozioane și colocvii științifice și publicarea ulterioară a materialelor acestor întruniri), păstrarea informației timp de un an și apoi depozitarea prin *Intranet* în baza de date a Bibliotecii.

Fișierul de autoritate și bibliografiile formează niște suporturi de bază în instruirea cititorilor, dat fiind că:

- . prezintă variate modalități de descriere bibliografică a literaturii;
- . fac posibilă asimilarea deprinderilor de căutare a literaturii prin opțiunile: autori, titluri, subiecte.

Fișierul de autoritate, bibliografiile sînt popularizate prin:

- procesul de deservire;
- lecțiile de cultură informațională;
- ședințele catedrelor;
- lucrările profesorilor publicate pe pagina WEB.

Serviciul Informare / Documentare va continua și în viitor elaborarea bibliografiilor personalităților – colaboratori ai USB „Alec Russo”, considerînd această activitate una din prioritățile Bibliotecii Științifice.

Bibliografie consultată:

1. Moraru, Angela. *Bibliografia locală – reper în procesul de integrare europeană*. In: *Biblioteca*, 2001, nr 2, p. 49 - 51.
2. Nagherneac, Anișoara. *Bibliografierea activității științifice universitare*. In: *Confluențe Bibliologice*, 2006, nr 3, p. 11 - 15.
3. Nagherneac, Anișoara. *Contribuții academice ale profesorilor universitari bălțeni*. In: *Magazin bibliologic*, 2005, nr 3 - 4, p. 35 - 38.
4. Scurtu, Elena, Fotescu, Maria. *Imaginea Universității prin bibliografii create de bibliotecari*. In: *Magazin bibliologic*, 2005, nr 3 - 4, p. 111 - 113.

